

**DOLNY
ŚLĄSK**

Polish•Georgian
Chamber of Industry and Commerce

DWVG
Dolnośląska Agencja Współpracy Gospodarczej

**GRUZJA - ATRAKCYJNY RYNEK ZBYTU TOWARÓW I USŁUG.
POZNAJ MOŻLIWOŚCI EKSPORTOWE, ZNAJDŹ KONTRAHENTÓW.**

GOSPODARCZA MISJA WYJAZDOWA

3.04-7.04.2018

BATUMI-TBILISI, GRUZJA

Politechnika Wroclawska

Wrocławskie Centrum
Transferu Technologii

GOSPODARCZA MISJA DO GRUZI

Dolnośląska Agencja Współpracy Gospodarczej sp. z o. o. wraz Urzędem Marszałkowskim Województwa Dolnośląskiego, Wrocławskie Centrum Transferu Technologii Politechniki Wrocławskiej, Enterprise Europe Network i Polsko – Gruzijną Izbą Przemysłowo – Handlową, w dniach od 3 do 7 kwietnia bieżącego roku organizują misję gospodarczą do Gruzji. W planie misji są konferencje gospodarcze oraz spotkania B2B z wybranymi kontrahentami w Tbilisi oraz Batumi.

Do udziału w misji zapraszamy w szczególności przedsiębiorców reprezentujących sektory: budowlany, rolno – spożywczy, medyczny, farmaceutyczny, kosmetyczny, chemiczny i turystyczny. Delegacji przewodniczyć będą Panie Marszałek Iwona Krawczyk oraz Ewa Mańkowska.

Gruzja jest szybko rozwijającym się krajem. Jest liderem liberalnych reform gospodarczych wśród krajów postsowieckich. System regulacyjny oferuje korzystne warunki prowadzenia biznesu, co potwierdzają corocznie wysokie 9 miejsce w raporcie *Doing business 2018*. Zdecydowane reformy pozwoliły na praktycznie całkowite wyeliminowanie drobnej korupcji.

Polska w nieznanym stopniu obecna jest na tamtejszym rynku - wysyłamy zaledwie 1,1% wszystkich eksportowanych towarów, głównie farmaceutyki, kosmetyki, chemię gospodarczą, maszyny i urządzenia, żywność przetworzoną, pojazdy, meble, mięso. Co istotne, poprzez Gruzję polskie towary i usługi mają ułatwiony dostęp do rynków Azerbejdżanu, Armenii, Kazachstanu, Bliskiego Wschodu (Iran, Arabia Saudyjska).

Kwietniowa misja gospodarcza będzie drugą oficjalną wizytą przedstawicieli naszego regionu w Gruzji. Poprzednia, w maju 2017 roku, pozwoliła nawiązać współpracę w zakresie nauki i kultury, poznać wzajemne oczekiwania i możliwości w zakresie gospodarki i wymiany handlowej, a także podpisać stosowne umowy z władzami regionu Adżaria. Znacznym ułatwieniem dla obustronnej współpracy będzie uruchomienie od końca marca tego roku bezpośredniego połączenia lotniczego z Wrocławia do Gruzji (Kutaisi).

Serdecznie zapraszamy Państwa do udziału w tym wydarzeniu nastawionym na nawiązanie współpracy pomiędzy polskimi i gruzińskimi firmami.

GOSPODARCZA MISJA WYJAZDOWA GRUZJA

3.04-7.04.2018

BATUMI-TBILISI

1. ORGANIZATORZY

Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego, Dolnośląska Agencja Współpracy Gospodarczej sp. z o.o.,

Wrocławskie Centrum Transferu Technologii PWr / Enterprise Europe Network
Polsko – Gruzjińska Izba Przemysłowo – Handlowa.

2. PROGRAM RAMOWY

DZIEŃ I - 3.04.2018 wtorek:

- przelot Wrocław – Kutaisi (WIZZAIR, 06:20-11:45)
- przejazd z lotniska Kutaisi do Batumi
- zakwaterowanie (hotel Divan Suites 5 gwiazdek)
- czas wolny

DZIEŃ III - 5.04.2018 czwartek:

- przejazd autokarem z Batumi do Tbilisi
- zakwaterowanie w hotelu Iota (5 gwiazdek)
- zwiedzanie Tbilisi
- uroczysta kolacja

DZIEŃ V - 7.04.2018 sobota:

- przejazd z Tbilisi na lotnisko w Kutaisi
- przelot Kutaisi –Wrocław (WIZZAIR 12:10 – 13:45)

DZIEŃ II - 4.04.2018 środa:

- polsko – gruzjińskie Forum Gospodarcze
- spotkania B2B pomiędzy przedsiębiorcami
- lunch

DZIEŃ IV - 6.04.2018 piątek:

- polsko – gruzjińskie Forum Gospodarcze
- spotkania B2B pomiędzy przedsiębiorcami
- lunch

3. KOSZTY UCZESTNICTWA

Opłata za misję wynosi 3 100 zł + 23 % VAT i obejmuje:

- pełną opiekę logistyczną oraz organizacyjną podczas wizyty
- udział w forach gospodarczych w Batumi i Tbilisi (z przerwą kawową i lunchem)
- sesje B2B
- obsługę tłumaczeniową sesji B2B (polski, rosyjski, angielski, gruzjiński)
- transport z lotniska/na lotnisko oraz przejazd z Batumi do Tbilisi
- zakwaterowanie dla każdego z uczestników z pokojach o podwyższonym standardzie (w Batumi oraz Tbilisi)
- uroczystą kolację dla uczestników misji
- wycieczkę z przewodnikiem po stolicy Gruzji Tbilisi
- obsługę marketingową eventu.

Uczestnik misji pokrywa dodatkowo:

- koszty przelotu
- ubezpieczenie (opcjonalnie)
- dodatkowe wyżywienie

4. ZGŁOSZENIE UDZIAŁU

Zgłoszenie uczestnictwa w misji odbywa się poprzez wysłanie formularza zgłoszeniowego pocztą elektroniczną na adres DAWG: coie@dawg.pl lub anna.bardakova@dawg.pl **w terminie do: 8 marca 2018** (w tytule misja Gruzja).

Potwierdzone przez organizatora zgłoszenie oznacza zawarcie Umowy uczestnictwa w misji. W przypadku zgłoszenia w terminie wskazanym powyżej zostanie wystawiona jedna faktura VAT obejmująca całość płatności (maksymalnie do 8.marca 2018 r.).

Poprzez zgłoszenie swojego udziału w misji Uczestnik wyraża zgodę na otrzymywanie faktur drogą elektroniczną na adres mailowy wskazany w formularzu zgłoszeniowym.

5. WARUNKI PŁATNOŚCI

Płatności wynikające z p.3 należy przelać na konto DAWG na podstawie faktur VAT.

6. REZYGNACJA I NISPEŁNIENIE WARUNKÓW

W przypadku rezygnacji z uczestnictwa w terminie po: 11 marca 2018 r. Uczestnik zostanie obciążony 50% opłaty za uczestnictwo w misji.

W przypadku rezygnacji z udziału po: 15 marca 2018 r. uczestnik zostanie obciążony 100% opłaty za uczestnictwo w misji.

7. UWAGI

Organizator wzywa Uczestnika do dostarczenia dokumentów niezbędnych dla udziału Uczestnika w misji gospodarczej, takich jak paszporty lub ich skany. Nieotrzymanie przez organizatora ww. dokumentów w terminie określonym w wezwaniu organizator może potraktować jako rezygnację z udziału w misji gospodarczej.

Organizator zastrzega sobie prawo rozwiązania umowy - po uprzednim bezskutecznym wezwaniu - w przypadku nieuregulowania przez Uczestnika płatności w terminie określonym w pkt 4.

DOTAKOWE INFORMACJE

W przypadku jakichkolwiek pytań prosimy o kontakt:

DOLNOŚLĄSKIE CENTRUM OBSŁUGI INWESTORA I EKSPORTERA DAWG sp. z o.o.

adres: al. Kasztanowa 3a

53-125 Wrocław

tel. +48 71 73 66 311, +48 71 73 66 307

e-mail: coie@dawg.pl,

anna.bardakova@dawg.pl, tel. +48 784 038 009

Katarzyna.kuliniak@dawg.pl, tel. +48 784 450 545

WROCŁAWSKIE CENTRUM TRANSFERU TECHNOLOGII POLITECHNIKI WROCŁAWSKIEJ

Smoluchowskiego 48

50-372 Wrocław

a.turyńska@wctt.pl; Tel: 071 3204187

GOSPODARCZA MISJA WYJAZDOWA **GRUZJA**

3.04-7.04.2018

BATUMI-TBILISI

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA SYTUACJI GOSPODARCZEJ GRUZJI

Gruzja jest liderem liberalnych reform gospodarczych w regionie Kaukazu Płd. System regulacyjny oferuje korzystne warunki prowadzenia biznesu, co potwierdzają corocznie wysokie notowania w rankingu *Doing Business* (9 miejsce w raporcie *Doing business 2018*). Zdecydowane reformy pozwoliły na praktycznie całkowite wyeliminowanie drobnej korupcji. Produkt krajowy brutto w 2016 r. wyniósł 14,3 mld USD i wzrósł o 2,7% r/r (w 2015 r. o 2,9%). Wzrost gospodarczy za okres I-X 2017 r/r. wyniósł 4,8%.

Gruzja od kilku lat odnotowuje negatywny bilans handlu, w 2016 r. wyniósł on 5,13 mld USD co stanowi 54% obrotów handlu zagranicznego. Ta luka w bilansie płatniczym jest częściowo równoważona przez przelewy od migrantów zarobkowych, napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych (w 2015 r. 1,65 mld USD), a także kredyty i granty od międzynarodowych instytucji oraz poprzez wpływy z turystyki przyjazdowej.

Wskaźnik inflacji za 2016 r. wyniósł 2,1%.

Za grudzień 2017 r/r wskaźnik inflacji wyniósł 6,7%, osiągając wzrost w obszarach: żywności i napojów bezalkoholowych o 7,3%, napojów alkoholowych i wyrobów tytoniowych o 17,5 %, opłat za czynsz, dostawy mediów o 2,0%, usług zdrowotnych o 8,1%, usług transportowych o 14,9%, edukacyjnych o 1,3%, restauracyjnych i hotelowych o 3,4%, mebli, wyposażenia i konserwacji mieszkań o 3,7%, innych towarów i usług o 3,7%. Ceny spadły w sektorach: usług telekomunikacyjnych o 0,7%, odzieży i obuwia o 2,0%. Budżet Gruzji na 2018 r. zakłada cel inflacyjny na poziomie 3,5%.

WYMIANA HANDLOWA

Główni partnerzy handlowi GE-Gruzji: TR-Turcja, R-Rumunia, AZ-Azerbejdżan, CN- Chiny, AM-Armenia, UA-Ukraina, DE-Niemcy, BG- Bułgaria , USA- Stany Zjednoczone Ameryki

Główne towary eksportu GE (udział w %): rudy miedzi 14,7%, orzechy 8,5%, żelazostopy 8%, samochody używane 7,8%, wino 5,4%, leki 5%, wyroby spirytusowe 4,3%, złoto 3,8%, wody mineralne 3,8%, nawozy 3,1%, odzież 1,8%.

Główne towary importu GE w 2016 r. (udział w %): paliwa ropopochodne 8,6%, samochody 6,6%, gaz 4,4%, leki 3,8%, rudy miedzi 3,4%, sprzęt telekomunikacyjny 2,4%, papierosy 1,4%, konstrukcje stalowe i metalowe 1,3%, pszenica 1,2%.

Za okres I-XI 2017 r. eksport Gruzji wyniósł 2,4 mld USD i wzrósł o 27%. W ww. okresie wartość importu GE wyniosła 7,1 mld USD i wzrosła o 9%. Ogółem obroty handlu zagranicznego GE wzrosły o 13% r/r. i wyniosły 9,5 mld USD. Wyniki GE HZ za 11 m-cy 2017 r. wskazują jednak na utrzymujący się stan importochłonności gospodarki (wysoki deficyt handlowy 4,7 mld USD sięgający 50% obrotów HZ GE).

Obroty handlowe z UE (26,8% ogółu obrotów GE) za 11 m-cy 2017 r. wyniosły 2,6 mld USD (wzrost o 3% r/r), w tym eksport wzrósł o 12,8% do 580 mln USD (23,8% eksportu GE), import wzrósł o 0,5% do 1,99 mld USD (27,9% importu GE). W bilansie handlowym z UE dominował import (30% deficytu GE pochodzi z UE).

Jednocześnie nastąpił dynamiczny wzrost o 30,6% r/r obrotów handlowych z WNP (32,7% ogółu obrotów GE), których wartość wyniosła 3,13 mld USD, w tym eksport wzrósł o 56,5% do 1 mld USD (42,2% eksportu GE), import wzrósł o 20,8% do 2,1 mld USD (27,9% importu GE). Udział państw WNP w deficycie handlowym GE wyniósł 22,8%.

Główne towary eksportu GE (udział w %): rudy miedzi i koncentraty 15,5%, żelazostopy 11,7%, samochody używane 8,1%, wino 6,4%, leki 5,2%, wyroby spirytusowe 4,4%, orzechy 3,1%, nawozy 2,9%, złoto 2,7%, inne-36,4%. Główne towary importu GE (udział w %): paliwa ropopochodne 8,7%, samochody 5,8%, leki 4,4%, rudy miedzi i koncentraty 4,3%, gaz 4,1%, sprzęt telekomunikacyjny 2,5%, pszenica i meslin 1,9%. papierosy 1,2%, maszyny przetwarzania danych 1,2%, pojazdy ciężarowe 0,9%, inne 65,5%.

WYMIANA HANDLOWA Z POLSKĄ

Suma obrotów towarowych między Polską i Gruzją w 2016 r. (wg danych MR RP)

wyniosła 126,1 mln USD (spadek o 3,5% r/r). Eksport PL do GE wyniósł 113,6 mln USD (wzrost o 31% r/r), import PL z GE wyniósł 12,5 mln USD (spadek o 70% r/r). Saldo obrotów HZ PL z GE wyniosło 101,1 mln USD.

Główne grupy towarowe w eksporcie Polski do Gruzji w 2016 r. (udział w %): wyroby przemysłu chemicznego 31% (wzrost wartości o 4%), przemysłu elektromaszynowego 26% (wzrost o 46%), artykuły rolno-spożywcze 25% (wzrost o 91% r/r), wyroby przemysłu drzewno-papierniczego 2,8 % (wzrost o 12%) wyroby ceramiczne 2% (wzrost o 99%), przemysłu lekkiego 1,6% (wzrost o 46% r/r). wyroby różne 17,8% (spadek o 2%).

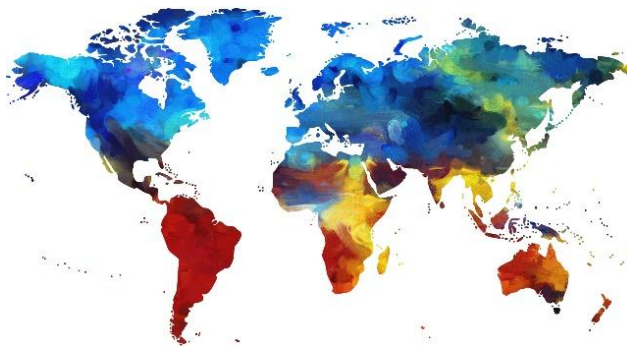
Główne grupy towarowe w imporcie Polski z Gruzji w 2016 r. (udział w %): artykuły rolno-spożywcze 60% (spadek wartości o 9%), wyroby ceramiczne 17,6% (spadek o 69%), przemysłu lekkiego 45,1% (wzrost o 92%), wyroby przemysłu elektromaszynowego 4,8% (wzrost o 17%). przemysłu chemicznego 4,1% (spadek o 98%), produkty mineralne 3,9% (wzrost o 134%), wyroby przemysłu drzewno-papierniczego 0,5% (spadek o 96%).

Suma obrotów towarowych między Polską i Gruzją za okres I-X 2017 wyniosła 136,8 mln USD (wzrost o 44% r/r), przy czym dominował w nich polski eksport do Gruzji, który wyniósł 117,6 mln USD (wzrost o 38% r/r), wartość import PL z GE wyniosła 9,4 mln USD (wzrost o 104% r/r).

Główne grupy towarowe w eksporcie Polski do Gruzji (udział w %): przemysłu elektromaszynowego 31,2% (wzrost o 115%), wyroby przemysłu chemicznego 28,8% (wzrost wartości o 20%), artykuły rolno-spożywcze 23,2% (wzrost o 17% r/r), , metalurgiczne 6,1% (wzrost o 33%), wyroby różne 4% (wzrost o 7%), przemysłu drzewno-papierniczego 2,7% (wzrost o 14%), ceramiczne 2,2% (wzrost o 1%), przemysłu lekkiego 1,7% (wzrost o 25% r/r).

Główne grupy towarowe w imporcie Polski z Gruzji (udział w %): wyroby przemysłu chemicznego 39,3% (wzrost wartości o 1444% r/r), artykuły rolno-spożywcze 39,2% (wzrost o 28%), wyroby metalurgiczne 9,5% (wzrost o 291%), wyroby przemysłu lekkiego 7,7% (wzrost o 165%), wyroby przemysłu elektromaszynowego 4,2% (wzrost o 74%), skóry 0,1% (wzrost o 87%), przemysłu drzewno-papierniczego 0,1% (wzrost o 78%)

ZAGRANICZNE INWESTYCJE W GRUZJI

Napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych (BIZ) w 2016 r. wyniósł 1645,4 mln USD (wzrost o 5% r/r).

Kraje największych inwestycji: Azerbejdżan 578 mln USD, Turcja 272 mln USD, Wielka Brytania 121 mln USD, Holandia 95 mln USD, Czechy 93 mln USD, Luksemburg 79 mln USD, Panama 78 mln USD, USA 45 mln USD, Cypr 38 mln USD.

Sektory inwestycji wg udziału: transport i łączność 39%, energetyczny 12%, budowlany 10%, finansowy 8%, produkcji 7%, hotele i restauracje 7%, nieruchomości 4%, inne 12%.

Wartość napływu inwestycji zagranicznych za trzy kwartały 2017 r. wyniosła 1,35 mld USD (wzrost o 2,9% r/r), z czego z UE napłynęły inwestycje o wartości 447,7 mln USD, z WNP o wartości 462,8 mln USD. Kraje największych inwestycji: Azerbejdżan 378,3 mln USD, Turcja 259,2 mln USD, W. Brytania 175 mln USD, Holandia 133,3 mln USD, USA 52,6 mln USD, Chiny 35,5 mln USD, Czechy 33,8 mln USD, Rosja 17,7 mln USD, Korea Płd. 12,4 mln USD.

POLSKIE INWESTYCJE W GRUZJI

Napływ polskich BIZ dotyczy sektorów: nieruchomości, produkcji, budownictwa, rolnictwa, usług informatycznych, turystycznych, hotelowo-restauracyjnych.

Polskie bezpośrednie inwestycje w Gruzji w latach 2010-2016 - dane Urzędu Statystycznego Gruzji :

2010	53 tys. USD
2011	152 tys. USD
2012	-14 tys. USD
2013	1 364 tys. USD
2014	379 tys. USD
2015	1 162 tys. USD
2016	1 483 tys. USD

DOSTĘP DO RYNKU DLA POLSKICH TOWARÓW I USŁUG –BARIERY

Barierą dla polskich produktów w Gruzji są kwestie transportowe. Najpopularniejsze jest połączenie drogowe przez Turcję, mimo długiej trasy. Krótsze połączenie drogowe przez Białoruś/Ukrainę i Rosję jest utrudnione ze względów biurokratycznych, wizowych

I bezpieczeństwa. Nie ma prostego połączenia kolejowego, a transport morski przez Morze Czarne, z uwagi na nieregularne kursowanie promów i ich cenę nie jest konkurencyjny.

WYBRANE FORMY PRAWNE DLA POWADZENIA DZIAŁANOŚCI GOSPODARCZEJ

Procedury związane z rozpoczęciem działalności gospodarczej są proste i przejrzyste. Wszystkie formalności można załatwić w ciągu dwóch dni. Wybrane możliwe formy działalności:

- Indywidualna działalność gospodarcza - najprostsza i najtańsza forma prowadzenia działalności gospodarczej, wymaga m.in. prowadzenia ksiąg rachunkowych.
- Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością - jedną z najbardziej rozpowszechnionych form prowadzenia działalności gospodarczej w Gruzji. Nie ma prawnego wymogu minimalnej lub maksymalnej kwoty kapitału zakładowego.
- Spółka cywilna -wspólnikami są osoby fizyczne, które są odpowiedzialne przed wierzycielami jako dłużnicy solidarni.
- Spółka komandytowa- wspólnikami mogą być zarówno osoby fizyczne, jak i osoby prawne;
- Oddział przedsiębiorstwa zagranicznego –działa zgodnie z uprawnieniami delegowanymi przez przedsiębiorstwo założycielskie. Utworzenie oddziału nie wymaga żadnych inwestycji kapitałowych, musi być on jednak zarejestrowany w Narodowej Agencji Rejestru Publicznego.
- Przedstawicielstwo - forma podobna do oddziału, posiada ono jednak uprawnienia do reprezentowania i obrony interesów przedsiębiorstwa założycielskiego ponad wykonywanie funkcji oddziału.

WOLNE STREFY PRZEMYSŁOWE

Dla przyciągnięcia inwestorów zagranicznych, wprowadzono możliwość tworzenia (przez władze lub na wniosek przedsiębiorcy) **Wolnych Stref Przemysłowych (WSP)**. Podstawowe przywileje funkcjonujących w WSP zagranicznych inwestorów to m.in.:

- zwolnienie z podatku dochodowego od osób prawnych
- umożliwienie prowadzenia rozliczeń między przedsiębiorstwami działającymi w WSP dowolnej walucie
- uproszczenie zasad uzyskiwania licencji i zezwoleń
- import towarów zagranicznych i wszelka działalność wykonywana wewnątrz strefy nie podlegają opodatkowaniu VAT
- odsetki i dywidendy wypłacane przez międzynarodowe przedsiębiorstwa nie są opodatkowane i nie są uwzględniane w przychodach brutto odbiorców
- międzynarodowe przedsiębiorstwa są zwolnione z obowiązku odprowadzania zaliczek na podatek dochodowy od osób fizycznych na wynagrodzenia dla swych pracowników
- dostawa towarów/usług między przedsiębiorstwami działającymi w WSP jest zwolniona z podatku VAT
- nieruchomości międzynarodowych przedsiębiorstw, w tym grunty położone w WSP są zwolnione z podatku od nieruchomości
- międzynarodowe przedsiębiorstwa podlegają ogólnemu zwolnieniu z podatku VAT i mają prawo żądać zwrotu podatku naliczonego

SYSTEM PODATKOWY

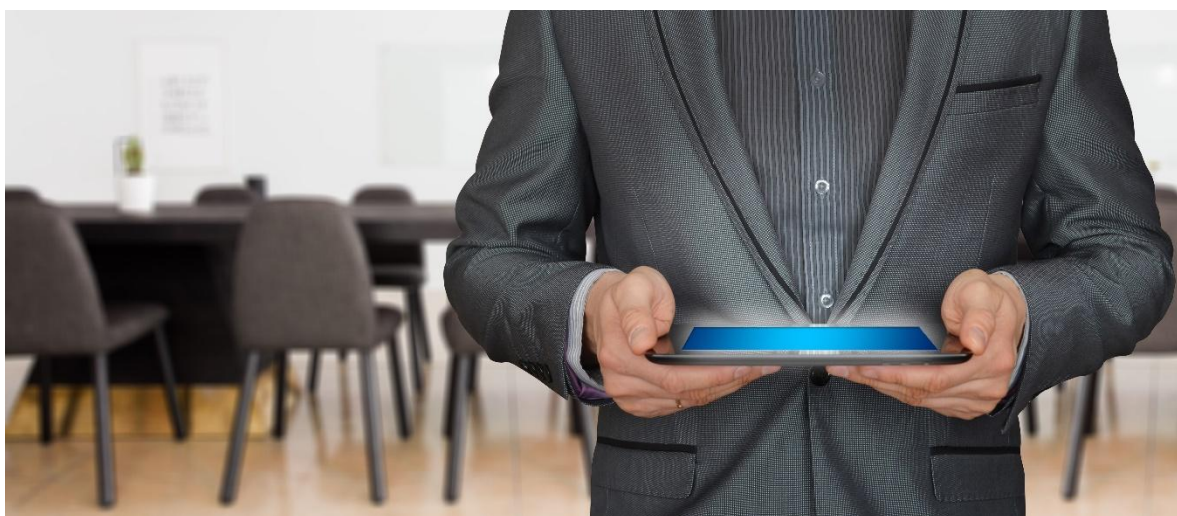
Podatek dochodowy PIT wynosi 20%.

Podatek CIT wynosi 15%.

Jedyna stawka VAT wynosi 18%.

NABYWANIE I WYNAJEM NIERUCHOMOŚCI

Proces nabywania i wynajmowania nieruchomości w Gruzji jest liberalny. Obcokrajowcy mają prawo do zakupu i wynajmu nieruchomości pozarolniczych. Ze względu na brak jednolitego systemu rejestracji własności nieruchomości, zarówno przy wynajmie, jak i zakupie nieruchomości zaleca się korzystanie z usług agencji pośrednictwa i/lub prawnika, którzy sprawdzają stan prawny nieruchomości przed podpisaniem umowy. Samą umowę sporządza i podpisuje się u notariusza. Następnie dokumenty rejestrowane są w centralnym rejestrze właściwym dla danego regionu.

SYSTEM ZAMÓWIEŃ PUBLICZNYCH

Cała gruzińska administracja i spółki karbu państwa są zobowiązane do używania centralnego systemu zamówień elektronicznych prowadzonego przez Agencję Zamówień Publicznych:

<https://tenders.procurement.gov.ge/login.php?lang=en>

(uwaga, bywają problemy z kompatybilnością przeglądarki).

Przetargi są rozstrzygane wg. kryterium najniższej ceny.

BRANŻE Z POTENCJAŁEM ORAZ NISZE RYNKOWE W GRUZJI

- Budownictwo – wiele rozpoczętych i planowanych inwestycji w branży hotelarskiej, około turystycznej, mieszkaniowej. Infrastruktura drogowa – przebudowa połączeń między miastami oraz poprawa dróg/ulic w miastach.
- Energetyka - odnawialne źródła energii – 80% energii produkowanych jest w Gruzji ramach OZE. Zapotrzebowanie na energię będzie rosnąć, istnieje duży potencjał sprzedaży do krajów sąsiednich (posiadających deficyt energii Armenii i Azerbejdżanu). Bardzo dobre warunki do rozwoju hydroelektrowni.
- Gospodarka komunalna – odpady i przetwórstwo śmieci, oczyszczalnie ścieków, tabor komunikacji miejskiej, oświetlenie ulic oraz budynków użyteczności publicznej.
- Branża spożywcza oraz rolnictwo – duży potencjał importu cytrusów z tego kierunku przez Turcję – drogą lądową, przez Morze Czarne – z portu w Batumi lub Poti. Potencjał branży przetwórczej oraz taniej produkcji i reeksportu na rynek europejski.
- Turystyka- silny rozwój usług związanych z obsługą ruchu turystycznego; obecność inwestorów z Turcji, Rosji, Iranu, Azerbejdżanu i Arabii Saudyjskiej; potencjał rozwoju dla polskich operatorów ruchu turystycznego; Kobuleti (miejscowość 20 km od Batumi; przygotowana specjalna strefa dla inwestorów z branży turystycznej – rozbudowa infrastruktury pod inwestycję); planowany rozwój turystyki górskiej, warunki do uprawiania narciarstwa.

**DOLNY
ŚLĄSK**